

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Privaatrecht

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Datum
10 november 2024

Onze referentie
5921997

Bijlage(n)
0

nota

Voorhang besluit implementatie richtlijn
duurzaamheidsrapportering

1. Aanleiding

- Het ontwerpbesluit implementatie richtlijn duurzaamheidsrapportering is van 12 juni tot 10 juli voorgehangen bij het parlement.¹ Hierop zijn op 12 juli en 25 september vragen ontvangen van de Tweede Kamer (hierna: TK) respectievelijk de Eerste Kamer (hierna: EK). U beantwoordt deze vragen in bijgaande brieven. Omdat het een algemene maatregel van bestuur betreft, is besluitvorming over dit deel van de implementatie door de TK en EK niet nodig. Wel zal de reactie van beide Kamers afgewacht moeten worden voordat het ontwerpbesluit naar de Raad van State voor advies gestuurd kan worden (dat heeft de TK u zoals gebruikelijk verzocht).
- Het ontwerpbesluit dient ter implementatie van de EU-richtlijn duurzaamheidsrapportering (hierna: de richtlijn). Deze richtlijn preciseert een bestaande plicht voor bepaalde rechtspersonen om jaarlijks in het bestuursverslag te rapporteren over de duurzaamheid van hun activiteiten. De richtlijn breidt deze plicht uit naar alle beursvennootschappen, grote banken en verzekeraars en andere grote vennootschappen. Deze rapportage betreft ecologische (milieu-), sociale en werkgelegenheidszaken, de eerbiediging voor mensenrechten en bestrijding van corruptie en van omkoping.
- Het ontwerpbesluit vindt zijn grondslag in Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek (hierna: BW)² en bevat de rapportageverplichting voor ondernemingen. Om deze reden bent u verantwoordelijk voor het besluit.

2. Geadviseerd besluit

U wordt verzocht in te stemmen met:

- beantwoording vragen TK naar aanleiding van voorhang van het ontwerpbesluit (u beantwoordt deze vragen mede namens de ministers van FIN, EZ en BZK);
- beantwoording vragen EK naar aanleiding van voorhang van het ontwerpbesluit (u beantwoordt deze vragen mede namens de ministers van FIN en EZ); en
- aanpassing van het ontwerpbesluit naar aanleiding van de voorhang.

¹ Kamerstuk 26485, nr. 437.

² Artikel 391a, tweede lid, van Boek 2 BW

3. Kernpunten

Kernpunten beantwoording vragen van de TK

- De leden van de fractie van GroenLinks-PvdA, VVD en D66 hebben vanuit de TK schriftelijke inbreng geleverd. De vragen en antwoorden betreffen vooral de volgende onderwerpen:

Administratieve lasten. VVD is bezorgd over de administratieve lasten van de rapportageverplichting voor het bedrijfsleven. VVD vraagt hoe het kabinet uitvoering geeft aan het advies wat de ATR heeft uitgebracht over het besluit waarin o.m. verzocht wordt om het bedrijfsleven zoveel mogelijk te faciliteren bij het vervullen van hun rapportageverplichtingen en een invoeringstoets uit te voeren naar de gevolgen van deze richtlijn voor MKB-ondernemingen die zich in de waardeketen bevinden van rapportageplichtige ondernemingen.

Beantwoording: de minister van Economische Zaken ontplooit – in samenwerking met VNO-NCW/MKB NL, de SER, de NBA en MVO Nederland – verscheidene initiatieven om het bedrijfsleven te faciliteren. Hierbij gaat het om:

- (i) het geven van praktische voorlichting aan ondernemingen bijvoorbeeld via de Kamer van Koophandel en het MVO-steunpunt van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland;
- (ii) het verstrekken van een opdracht aan de Stichting Projecten MKB-Nederland om branches te ondersteunen bij het implementeren van de rapportageverplichting, om zo de sectorale samenwerking tussen ondernemingen te versterken en kosten van rapportering te drukken; en
- (iii) het uitzetten van een invoeringstoets middels onderzoek naar de indirecte effecten van de richtlijn op MKB-ondernemingen die zich in de waardeketen bevinden van rapportageplichtige ondernemingen en naar de mogelijke obstakels die zij ervaren bij het beantwoorden van dataverzoeken van rapportageplichtige ondernemingen voortkomend uit de richtlijn. Op basis van dit onderzoek zal het kabinet volgende stappen bepalen, zoals het invoeren van nadere ondersteunende maatregelen.

Het vaststellen van de duurzaamheidsrapportering door de algemene vergadering van aandeelhouders. GroenLinks-PvdA en D66 vragen waarom er niet voor wordt gekozen om de algemene vergadering van aandeelhouders de duurzaamheidsrapportering te laten vaststellen, zoals ook gebeurt met de jaarrekening. Beantwoording: Een dergelijke regeling gaat de implementatie van de richtlijn te buiten en zou leiden tot een nationale kop, hetgeen onwenselijk is bij de omzetting van EU-regelgeving. Bovendien is in het regeerprogramma nadrukkelijk een terugdringing van nationale koppen aangekondigd. Opgemerkt wordt dat het een zorgvuldiger afweging vergt of de vaststelling van het bestuursverslag door de algemene vergadering past binnen de zorgvuldige verdeling van de bevoegdheden over de verschillende organen van de vennootschap, dan dit implementatietraject toelaat. Gelet hierop wordt geconstateerd dat het in de rede ligt om dit separaat nader te bezien nadat ondernemingen enige ervaring hebben opgedaan met de richtlijn.

Kernpunten beantwoording vragen van de EK

- Vanuit de EK heeft BBB schriftelijke inbreng geleverd, waarbij JA21 zich heeft aangesloten.
- De BBB is kritisch over de rapportageverplichting. Zij willen m.n. weten welke duurzaamheidswinst wordt verwacht en vragen naar wat wordt gedaan om te voorkomen dat de nieuwe regels resulteren in hoge uitvoeringskosten.

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Privaatrecht

Datum
10 november 2024

Onze referentie
5921997

Beantwoording: In de brief wordt toegelicht dat de rapporteringsverplichting beoogt te leiden tot bewustwording over duurzaamheid bij de onderneming, tot verbetering van interne processen en in het beleid, de risicostrategieën en de bedrijfsmodellen van de onderneming en eventueel tot wijzigingen in de waardeketen indien de ondernemingen in die keten de duurzaamheid onvoldoende in acht nemen. De openbaarheid van de duurzaamheidsinformatie maakt aandeelhouders, werknemers, klanten, investeerders, maatschappelijke organisaties en andere betrokkenen beter geïnformeerd om ondernemingen te kunnen aanspreken op hun duurzaamheid en hen te stimuleren om (nog) duurzamer te worden. EFRAG, de organisatie die de Europese Commissie heeft geadviseerd over de duurzaamheidsstandaarden, heeft in haar Cost-Benefit Analysis bij deze standaarden onderzoek gedaan naar de verwachte praktische gevolgen van de rapporteringsverplichtingen voor het gedrag van ondernemingen ten aanzien van duurzaamheidskwesties.³ Zowel onder de rapporterende ondernemingen zelf als onder ondernemingen in de waardeketen, accountants en gebruikers van de informatie bestaat de overeenstemming dat zij verwachten dat het beleid en het gedrag van de rapporterende ondernemingen zal veranderen. Dat zal naar verwachting vooral gebeuren met betrekking tot het milieu en in iets mindere mate met betrekking tot sociale aspecten. Bezien naar de aard van de onderneming worden de meeste beleidsveranderingen verwacht bij die grote, niet-beursgenoteerde ondernemingen, die tot nu toe vaak nog geen duurzaamheidsinformatie in hun bestuursverslag opnemen (de zogenaamde 'first time reporters').

De groep ondernemingen die onder de richtlijn valt, vertegenwoordigt volgens berekeningen van de Europese Commissie 75% van de omzet van alle vennootschappen in de EU. Het voorstel heeft daardoor economisch gezien een groot bereik en raakt tegelijkertijd een relatief kleine groep ondernemingen. Verder wordt gewezen op de verschillende maatregelen die mede dankzij Nederlandse inspanning in de richtlijn zijn opgenomen die een geleidelijke toepassing van de nieuwe rapporteringsverplichtingen faciliteren (zoals een gefaseerde inwerkingtreding). Tot slot wordt verwezen naar de voornoemde faciliterende maatregelen die door het kabinet zullen worden genomen (zie over die maatregelen de beantwoording van de vraag van de VVD hierboven).

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Privaatrecht

Datum
10 november 2024

Onze referentie
5921997

Kernpunten bijgewerkte ontwerpbesluit

- Naar aanleiding van de voorhang is in augustus 2024 technisch commentaar ontvangen van de Raad voor de Jaarverslaggeving (RJ). Verder heeft de Europese Commissie in augustus 2024 een FAQ gepubliceerd waarin zij nadere technische toelichting geeft op een aantal bepalingen uit de richtlijn. Van de gelegenheid is gebruik gemaakt om onder meer naar aanleiding van het commentaar van de RJ en de FAQ enkele redactionele en technische wijzigingen aan te brengen aan het ontwerpbesluit en de nota van toelichting. De voornaamste van deze wijzigingen is dat de mogelijkheid is toegevoegd voor dochtermaatschappijen om gebruik te maken van de vrijstelling van de verplichting om een eigen duurzaamheidsrapportering op te stellen, indien de moedermaatschappij een andere rechtspersoonlijkheid heeft dan een vennootschap. U vermeldt deze aanpassing van het besluit in uw brieven aan

³ EFRAG's Cover Letter on the Cost-benefit analysis of the First Set of draft ESRS, Cost-benefit analysis of the First Set of draft ESRS prepared by CEPS and Milieu, november 2022, par. 6.1.

de TK en EK voordat u daarin ingaat op de Kamervragen. Wanneer de voorhang is afgerond, zal u om instemming worden gevraagd om het bijgewerkte ontwerpbesluit voor advies aan de Raad van State te sturen.

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Privaatrecht

Datum
10 november 2024

Onze referentie
5921997

4. Toelichting

4.1. Politieke context

- Het besluit betreft een omvangrijke nieuwe rapportageverplichting die zal leiden tot een significante lastenverzwaring voor de ondernemingen die eronder vallen. Op basis van Europese schattingen zou de totale lastenverzwaring voor alle rapportageplichtige ondernemingen tezamen in Nederland neerkomen op tussen de € 410 en € 730 miljoen. Deze lasten worden toegelicht in de nota van toelichting bij het ontwerpbesluit. Opgemerkt zij dat dit besluit één-op-één-implementatie betreft. Er worden geen andere eisen gesteld aan inhoud en toepassingsbereik van de rapportageverplichting dan die uit de richtlijn volgen. Van nationale beleidsruimte die de richtlijn biedt is telkens zodanig gebruik gemaakt dat deze tot zo min mogelijk lasten voor het bedrijfsleven leidt.
- De richtlijn wordt mede geïmplementeerd door een wetsvoorstel dat door MinFIN is opgesteld met vereisten voor accountantsorganisaties en externe accountants indien zij duurzaamheidsrapporteringen onderzoeken. Van dat wetsvoorstel bent u tweede ondertekenaar omdat het tevens voorziet in enkele inhoudelijke wijzigingen van Boek 2 BW. Dit voorstel wordt binnenkort naar de Tweede Kamer gestuurd na een blanco advies van de Raad van State in augustus. Dit voorstel is u separaat aangeboden voor akkoord [zie de beslisnota Nader rapport inzake het wetsvoorstel implementatie richtlijn duurzaamheidsrapportering, no. 5926296].
- De implementatiedeadline van de richtlijn is op 6 juli 2024 overschreden. De Europese Commissie heeft Nederland en 16 andere lidstaten een ingebrekestelling verstuurd met verzoek om een reactie voor 25 november. Nederland zal zoals gebruikelijk om een verlenging van de reactietermijn van twee maanden vragen. De verwachting is dat in de tussentijd meer bekend zal zijn over het verdere verloop van de behandeling van het ontwerpbesluit en wetsvoorstel, zodat we de Europese Commissie van meer informatie kunnen voorzien over de voortgang van de wetgevingsprocedure.
- De minister van BZK is betrokken bij de beantwoording van de TK-vragen, omdat zij n.a.v. een D66-vraag toezegt te onderzoeken in welke mate de Rijksoverheid zelf kan voldoen aan de richtlijn.

4.2. Afstemming

Ambtelijk afgestemd met FIN, EZ, BZK, BHO, VWS, SZW en KGG. De bewindslieden van FIN, EZ en BZK worden eveneens om akkoord gevraagd.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

5.1. Toelichting

Deze nota wordt openbaar in het kader van de voorhang van de AMvB bij de Eerste en Tweede Kamer. Alle informatie in deze nota leent zich voor openbaarmaking.

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

6. Bijlagen

(1) De vragen van de TK en de beantwoording daarvan. (2) De vragen van de EK en (4) de beantwoording daarvan. (4) Het bijgewerkte ontwerpbesluit implementatie richtlijn duurzaamheidsrapportering met nota van toelichting.

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Privaatrecht

Datum
10 november 2024

Onze referentie
5921997